ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хөвсгөл аймгийн Стандарт хэмжил зүйн хэлтсийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ХӨА-2022/244/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Хөвсгөл аймаг

2022 он

Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,

тэргүүлэх аудитор: А.Эрдэнэбаатар

Утас: 88883317 Цахим хаяг: erdenebaatara@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Э.Бат-Эрдэнэ

Утас: 88090438 Цахим хаяг: baterdenee@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Г.Эрдэнэчимэг

Утас: 99016320 Цахим хаяг: erdeneega@audit.gov.mn

Төгс суурь стандарт Аудит ХХК-ийн

Ерөнхий захирал: Т.Батсайхан

Утас: 99010760 Цахим хаяг: tcc.audit.mn@gmail.com

Аудитын менежер: Г.Оюунгэрэл

Утас: 77551229 Цахим хаяг: tcc.audit.mn@gmail.com

Ахлах аудитор: Д.Алтайбаяр

Утас: 77551229 Цахим хаяг: tcc.audit.mn@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Аудитын санал дүгнэлт .... **Error! Bookmark not defined.**
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл 4
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан 4
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан 4
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан 6
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 6
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан 8
3. Аудитын тайлан 10
3.1 Ерөнхий зүйл 10
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт 10
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал 11
3.4 Материаллаг байдал 11
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга 12
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв 12
3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт 12
3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл 13
3.6.3 Нэмэлт төсөв 13
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг 13
3.8 Аудитын гол асуудал 13
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал 13
3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт 13
3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд 14
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 14
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал 14
4. Аудитын илрүүлэлт 14
4.1 Залруулсан алдаа 14
4.2 Төлбөрийн акт 14
4.3 Албан шаардлага 14
4.4 Зөвлөмж 14

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
СХЗГ	Стандарт хэмжил зүйн газар

ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

АЗДТГ-ын байр, А корпус 3 давхар,
Мөрөн сум, Хөвсгөл аймаг, 67120
Утас/факс:7038 3793, Цахим шуудан:khuvsgul@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

2022.02.25 № 01/180
танай ______ -ны № ______ -т

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН СТАНДАРТ, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН ХЭЛТСИЙН ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ Д.БАТЦООЖ ТАНАА

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, 8.4, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хөвсгөл аймгийн Стандарт, хэмжил зүйн хэлтсийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хөвсгөл аймгийн Стандарт, хэмжил зүйн хэлтсийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР А.ЭРДЭНЭБААТАР

2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөг/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**9,522,230.56**	**5,734,500.00**
33	**АВЛАГА**	**25,200.00**	**00.00**
335	**Бусад авлага**	**25,200.00**	**00.00**
3351	Байгууллагаас авах авлага	25,200.00	00.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**9,497,030.56**	**5,734,500.00**
354	**Хангамжийн материал**	**9,497,030.56**	**5,734,500.00**
35440	Түлш, шатах тослох материал	1,084,300.00	00.00
35470	Бусад хангамжийн материал	8,412,730.56	5,734,500.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**156,732,994.18**	**152,566,952.68**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**156,732,994.18**	**152,566,952.68**
392	**Биет хөрөнгө**	**103,575,494.18**	**99,409,452.68**
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	112,358,848.00	112,358,848.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-10,129,722.72	-13,928,368.74
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	51,320,432.00	51,320,432.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-51,320,432.00	-51,320,432.00
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	14,265,400.00	14,265,400.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-14,265,400.00	-14,265,400.00
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	6,377,026.00	6,377,026.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-5,030,657.10	-5,398,052.58
393	**Биет бус хөрөнгө**	**53,157,500.00**	**53,157,500.00**
39301	Програм хангамж	750,000.00	750,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-750,000.00	-750,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	53,157,500.00	53,157,500.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**166,255,224.74**	**158,301,452.68**
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**166,255,224.74**	**158,301,452.68**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	**166,255,224.74**	**158,301,452.68**
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	169,019,103.00	169,019,103.00
51101	Өмч: - төрийн	169,019,103.00	169,019,103.00
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	**-84,894,821.75**	**-92,848,593.81**
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-84,894,821.75	-84,894,821.75
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	-7,953,772.06
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	82,130,943.49	82,130,943.49
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**166,255,224.74**	**158,301,452.68**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөг/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**149,832,630.00**	**211,439,450.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**23,342,430.00**	**59,658,150.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**23,342,430.00**	**59,658,150.00**
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	23,342,430.00	59,658,150.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	23,342,430.00	59,658,150.00

13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**126,490,200.00**	**151,781,300.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**126,490,200.00**	**149,511,300.00**
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	126,490,200.00	149,511,300.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**00.00**	**2,270,000.00**
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	00.00	2,270,000.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**134,199,216.51**	**219,393,222.06**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**134,199,216.51**	**219,393,222.06**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**95,443,616.51**	**193,014,131.05**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**71,772,308.00**	**141,159,824.13**
210101	Үндсэн цалин	71,772,308.00	141,159,824.13
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**8,971,538.07**	**18,681,393.86**
210201	Тэтгэврийн даатгал	6,126,038.07	13,079,396.86
210202	Тэтгэмжийн даатгал	638,100.00	1,438,300.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	588,600.00	1,110,318.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	147,000.00	277,582.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1,471,800.00	2,775,797.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**5,365,704.00**	**10,231,547.00**
210301	Гэрэл, цахилгаан	834,169.00	1,368,035.98
210302	Түлш, халаалт	4,089,846.00	7,270,844.60
210303	Цэвэр, бохир ус	441,689.00	1,592,666.42
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**2,280,675.44**	**9,416,830.56**
210401	Бичиг хэрэг	330,800.00	860,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	758,550.00	3,741,700.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	693,595.44	1,864,100.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	80,500.00	377,300.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	417,230.00	2,573,430.56
2105	**Нормативт зардал**	**469,400.00**	**279,200.00**
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	469,400.00	279,200.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**1,282,320.00**	**240,000.00**
210604	Урсгал засвар	1,282,320.00	240,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**1,384,200.00**	**5,874,500.00**
210702	Дотоод албан томилолт	1,384,200.00	5,874,500.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**893,610.00**	**1,454,294.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	62,610.00	00.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	00.00	320,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	220,000.00	176,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	241,000.00	161,494.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	48,000.00	38,400.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	220,000.00	231,000.00
210807	Газрын төлбөр	00.00	68,800.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	00.00	8,600.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	102,000.00	450,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**3,023,861.00**	**5,676,541.50**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	150,000.00	397,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	96,500.00	1,113,500.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	2,777,361.00	4,166,041.50
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**38,755,600.00**	**26,379,091.01**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**38,755,600.00**	**480,000.00**
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	38,755,600.00	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	00.00	480,000.00

2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**00.00**	**17,899,091.01**
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	00.00	17,899,091.01
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**00.00**	**8,000,000.00**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	00.00	8,000,000.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**15,633,413.49**	**-7,953,772.06**
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**15,633,413.49**	**-7,953,772.06**

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөг/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	**2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**169,019,103.00**	**-80,396,247.57**	**170,753,798.92**
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**169,019,103.00**	**-80,396,247.57**	**170,753,798.92**
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	-5,925,582.74	-5,925,582.74
C08	**2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**169,019,103.00**	**-84,894,821.75**	**166,255,224.74**
D01	**2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**169,019,103.00**	**-84,894,821.75**	**166,255,224.74**
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**169,019,103.00**	**-84,894,821.75**	**166,255,224.74**
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	-7,953,772.06	-7,953,772.06
D09	**2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**169,019,103.00**	**-92,848,593.81**	**158,301,452.68**

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөг/

16------- Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**241,448,450.00**	**211,439,450.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**45,186,150.00**	**59,658,150.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**45,186,150.00**	**59,658,150.00**
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**45,186,150.00**	**59,658,150.00**
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	45,186,150.00	59,658,150.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**196,262,300.00**	**151,781,300.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**196,262,300.00**	**149,511,300.00**
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	196,262,300.00	149,511,300.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**00.00**	**2,270,000.00**
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	00.00	2,270,000.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**241,448,450.00**	**211,439,450.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**241,448,450.00**	**211,439,450.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**194,573,099.16**	**185,060,358.99**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**142,028,419.00**	**140,943,585.94**
210101	Үндсэн цалин	100,464,611.00	103,782,578.40
210102	Нэмэгдэл	35,488,625.00	24,378,406.17
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	6,075,183.00	12,782,601.37
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**18,068,554.12**	**18,872,432.05**
210201	Тэтгэврийн даатгал	12,235,138.96	13,285,251.25
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,458,656.03	1,446,834.77
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,166,562.61	1,157,467.52

210204	Ажилгүйдлийн даатгал	291,493.42	289,547.25
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,916,703.10	2,693,331.26
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**9,694,026.04**	**10,231,547.00**
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,450,295.04	1,368,035.98
210302	Түлш, халаалт	7,270,843.00	7,270,844.60
210303	Цэвэр, бохир ус	972,888.00	1,592,666.42
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**6,862,700.00**	**6,417,000.00**
210401	Бичиг хэрэг	1,000,000.00	830,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	3,183,000.00	2,646,400.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,393,000.00	1,864,100.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	286,700.00	236,500.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,000,000.00	840,000.00
2105	**Нормативт зардал**	**2,000,000.00**	**420,000.00**
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,000,000.00	420,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,000,000.00	00.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**6,940,000.00**	**240,000.00**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2,790,000.00	00.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	800,000.00	00.00
210604	Урсгал засвар	3,350,000.00	240,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**6,562,400.00**	**5,874,500.00**
210702	Дотоод албан томилолт	6,562,400.00	5,874,500.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**1,267,000.00**	**1,431,294.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	300,000.00	00.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	00.00	320,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	220,000.00	176,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	241,000.00	161,494.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	48,000.00	38,400.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	260,000.00	208,000.00
210807	Газрын төлбөр	86,000.00	68,800.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	10,000.00	8,600.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	102,000.00	450,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**1,150,000.00**	**630,000.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	150,000.00	420,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,000,000.00	210,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**46,875,350.84**	**26,379,091.01**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**39,355,600.00**	**480,000.00**
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	38,755,600.00	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	600,000.00	480,000.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**7,519,750.84**	**17,899,091.01**
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	7,519,750.84	17,899,091.01
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**00.00**	**8,000,000.00**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	00.00	8,000,000.00
7	**САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**	**-**	**-**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	**-**	**-**
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	**-**	**-**

10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	-	-

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөг/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	Хувь
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	183,831,300.0	183,270,359.0	560,941.0	99.7
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	183,831,300.0	183,270,359.0	560,941.0	99.7
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	183,351,300.0	182,790,359.0	560,941.0	99.7
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	139,219,900.0	138,836,975.8	382,924.2	99.7
210101	Үндсэн цалин	100,482,100.0	101,675,968.3	-1,193,868.3	101.2
210102	Нэмэгдэл	34,579,800.0	24,378,406.2	10,201,393.8	70.5
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,158,000.0	12,782,601.4	-8,624,601.4	207.4
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	18,794,700.0	18,709,042.2	85,657.8	99.5
210201	Тэтгэврийн даатгал	13,225,900.0	13,121,861.4	104,038.6	99.2
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,392,200.0	1,446,834.8	-54,634.8	103.9
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,113,800.0	1,157,467.5	-43,667.5	103.9
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	278,400.0	289,547.3	-11,147.3	104.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,784,400.0	2,693,331.3	91,068.7	96.7
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	8,987,200.0	10,231,547.0	-1,244,347.0	113.8
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,048,400.0	1,368,036.0	-319,636.0	130.5
210302	Түлш, халаалт	7,349,300.0	7,270,844.6	78,455.4	98.9
210303	Цэвэр, бохир ус	589,500.0	1,592,666.4	-1,003,166.4	170.2
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	5,737,000.0	6,417,000.0	-680,000.0	111.9
210401	Бичиг хэрэг	830,000.0	830,000.0	00.0	100.0
210402	Тээвэр, шатахуун	2,646,400.0	2,646,400.0	00.0	100.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,184,100.0	1,864,100.0	-680,000.0	157.4
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	236,500.0	236,500.0	00.0	00.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	840,000.0	840,000.0	00.0	100.0
2105	**Нормативт зардал**	420,000.0	420,000.0	00.0	100.0
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	420,000.0	420,000.0	00.0	00.0
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	1,440,000.0	240,000.0	1,200,000.0	16.7
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	640,000.0	00.0	640,000.0	-100.0
210604	Урсгал засвар	800,000.0	240,000.0	560,000.0	30.0

2107	**Томилолт, зочны зардал**	5,929,900.0	5,874,500.0	55,400.0	99.1
210702	Дотоод албан томилолт	5,929,900.0	5,874,500.0	55,400.0	99.1
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	1,192,600.0	1,431,294.0	-238,694.0	120.0
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	00.0	320,000.0	-320,000.0	#DIV/0!
210803	Даатгалын үйлчилгээ	176,000.0	176,000.0	00.0	100.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	192,800.0	161,494.0	31,306.0	83.8
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	38,400.0	38,400.0	00.0	100.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	208,000.0	208,000.0	00.0	100.0
210807	Газрын төлбөр	68,800.0	68,800.0	00.0	100.0
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	8,600.0	8,600.0	00.0	00.0
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	500,000.0	450,000.0	50,000.0	-10.0
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	1,630,000.0	630,000.0	1,000,000.0	38.7
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	420,000.0	420,000.0	00.0	100.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,210,000.0	210,000.0	1,000,000.0	-82.6
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	480,000.0	480,000.0	00.0	100.0
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	480,000.0	480,000.0	00.0	100.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	480,000.0	480,000.0	00.0	00.0
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	183,831,300.0	183,270,359.0	560,941.0	99.7
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	148,831,300.0	123,612,209.0	25,219,091.0	-16.9
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	148,831,300.0	123,612,209.0	25,219,091.0	-16.9
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	35,000,000.0	59,658,150.0	-24,658,150.0	170.5
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	35,000,000.0	59,658,150.0	-24,658,150.0	170.5
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	12.00	12.00	00.00	100.0
620001	Удирдах ажилтан	01.00	01.00	00.00	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	09.00	09.00	00.00	100.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	02.00	02.00	00.00	100.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

/төгрөг/

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**2,270,000.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**2,270,000.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**2,270,000.00**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**2,106,610.14**
210101	Үндсэн цалин	2,106,610.14
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**163,389.86**
210201	Тэтгэврийн даатгал	163,389.86
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	2,270,000.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	2,270,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,270,000.00
IV	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)**	00.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Стандарт хэмжил зүйн хэлтсийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдийн шилэн данстай холбоотой 1 зөвлөмж өгсөн.

Аудитыг Төгс суурь стандарт аудит ХХК-ийн аудитор Г.Мөнхбаяр, гүйцэтгэх захирал Т.Батсайхан, чанарын хяналтын менежер Г.Оюунгэрэл нар гүйцэтгэж, Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Г.Эрдэнэчимэг, аудитын менежер Э.Бат-Эрдэнэ нар анхан шатанд чанарын хяналтыг хэрэгжүүлж, аудитын газрын дарга бөгөөд тэргүүлэх аудитор А.Эрдэнэбаатар хоёр дахь шатны хяналтыг хэрэгжүүлсэн.

Стандарт хэмжил зүйн хэлтэс нь 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Төгс суурь стандарт аудит ХХК-д 2022 оны 1 дүгээр сарын 24-ны өдрийн 10 дугаар бүхий албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Стандарт хэмжил зүйн хэлтсийн үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

- Нийтийн ашиг сонирхол, хүний эрүүл мэнд, хүрээлэн байгаа орчин, улс орны аюулгүй байдлыг хамгаалах

- Үндэсний үйлдвэрлэл, бүтээгдэхүүн, ажил үйлчилгээний өрсөлдөх чадварыг дээшлүүлэхэд стандартчилал, тохирлын үнэлгээний бодлого үйл ажиллагаагаар дэмжлэг үзүүлэх
- Нийгэм эдийн засгийн хөгжлийн нэгдмэл байдлыг хангах, бодлогоор дэмжих, монгол улсын хөгжлийн тогтолцоо, хөгжлийн нэгжийн үндэсний эталон, хууль эрхийн хэмжил зүйн техникийн чадавхыг нэмэгдүүлж, олон улсын түвшинд хүргэх
- Бүтээгдэхүүн үйлчилгээний болон бүтээгдэхүүн үйлчилгээ, менежментийн тогтолцооны баталгаажуулалтын хамрах хүрээг өргөжүүлэх, худалдаа үйлчилгээ, үйлдвэрлэл эрхлэгчдийг дэмжих, тэдэнд зах зээл дээр шударга өрсөлдөх таатай нөхцөлийг бүрдүүлэх

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- “Нийгмийн даатгалын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хууль”-ийн 1 дүгээр зүйл. “Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт өөрчлөлт орж ажил олгогчийн хөдөлмөрийн хөлсний сан, түүнтэй адилтгах орлогоос төлөх шимтгэлийн хувь хэмжээ болох "13.5" хувьд өөрчлөлт орж "12.5" хувь, даатгуулагчийн хөдөлмөрийн хөлс, түүнтэй адилтгах орлогоос төлөх шимтгэлийн хувь хэмжээ болох "12.5" хувьд өөрчлөлт орж "11.5" хувь болж өөрчлөлт орсон байна.
- Аймгийн Стандарт хэмжил зүйн хэлтсийн дотоод зохион байгуулалт, албан тушаалын ангилал, зэрэглэлийг шинэчлэн батлах тухай стандарт хэмжил зүйн газрын даргын А/118 дугаар тушаал

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн ба байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Стандарт хэмжил зүйн хэлтсийн 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2020 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл 3.6 сая төгрөг гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшнийг 1.5 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2020 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 134.4 сая төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 2.0 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 80 хувиар буюу 1.6 сая төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагатай гэж үзсэн.

Гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 219.4 сая төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 3.2 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 80 хувиар буюу 2.6 сая төгрөгөөр тогтоолоо. Энэ нь суурь үзүүлэлт өссөнтэй холбоотой байна.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Стандарт хэмжил зүйн хэлтсийн 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 8.0 сая төгрөгөөр буюу 4.7 хувиар буурсан байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан нь авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгийн данисууд байна.

Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлтийг хүснэгтээр харуулав.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/сая.төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Дансны авлага	0.03	-	(0.03)
Бараа материал	9.50	5.73	(3.76)
Үндсэн хөрөнгө	156.73	152.57	(4.17)
Биет бус хөрөнгө	53.16	53.16	-
Нийт хөрөнгө	**166.26**	**158.30**	(7.95)
Эздийн өмч	**169.02**	**169.02**	-
-төрийн	169.02	169.02	-
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	82.13	82.13	-
Хуримтлагдсан үр дүн	(84.89)	(92.85)	(7.95)
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	**166.26**	**158.30**	(7.95)

Мөнгөн хөрөнгө, өр төлбөрийн данс нь оны эцэст үлдэгдэл байхгүй байна.

Авлага дансны үлдэгдэл 0.03 сая төгрөгөөр буурсан нь өмнөх оны нийгмийн даатгалын шимтгэлийн авлагатай холбоотой байна.

Бараа материал дансны үлдэгдэл 3.8 сая төгрөгөөр буурсан нь 5.9 сая төгрөгийн худалдан авалт, 9.6 сая төгрөгийн өмнөх оны нөөц болон зарцуулалттай холбоотой байна.

Биет хөрөнгө дансны үлдэгдэл 4.2 сая төгрөгөөр буурсан нь барилга, байгууламж орон сууц болон тавилга эд хогшил данисуудын элэгдлийн зардалтай холбоотой байна.

Хуримтлагдсан үр дүнгийн үлдэгдэл 8.0 сая төгрөгөөр өссөн нь тайлант оны үр дүнгээс шалтгаалжээ.

Нийт зардал өмнөх оноос 37.0 сая төгрөгөөр буюу 3.2 хувиар буурсан байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс хангамж, бараа материалын зардал 13.5 сая төгрөг буюу 27.6 хувь, норматив зардал 17.9 сая төгрөг буюу 25.3 хувь, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний зардал 29.1 сая төгрөг буюу 27.3 хувиар буурсан нь гол нөлөө үзүүлжээ.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллага 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, төсвийн ерөнхийлөн захирагчид хүргүүлсэн байна. Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийг 183.8 сая төгрөг болгон бууруулан баталсан. Төсөвт тодотгол хийлгүйгээр урсгал санхүүжилт 0.7 сая төгрөг олгосон.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд Стандарт хэмжил зүйн газраас 183.8 сая төгрөгийн төсөв батлагдсаны 149.0 сая төгрөгийг улсын төсвөөс, 35.0 сая төгрөгийг үндсэн үйл ажиллагааны орлогоор санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр нийт 211.4 сая төгрөг төвлөрүүлсэн. Үүнээс: Улсын төсвөөс 149.5 сая төгрөг, үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос 59.7 сая төгрөг, дээд шатны төсөв захирагчаас 2.3 сая төгрөг төвлөрүүлж, урсгал үйл ажиллагаанд 219.4 сая төгрөгийг зарцуулсан байна. Төсвийн гүйцэтгэлийн тохиргоо 25.9 сая төгрөгийн залруулга хийсэн.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант онд Стандарт хэмжил зүйн газраас нэг удаагийн тэтгэмж урамшууллын санхүүжилт 2.3 сая төгрөгийг нэмэлт санхүүжилтийн дансанд хүлээн авсан байна.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансанд хуулиар зөвшөөрөгдөөгүй орлогыг хүлээн аваагүй байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Санхүүгийн тайланд тусгагдаагүй онцлог үйл ажиллагааг харуулбал. Үүнд:

- Корона вирус цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэхэд байгууллагын тасралтгүй үйл ажиллагааг хангасан.
- Корона вирус цар тахлын үед аймгийн онцгой комиссоос гаргасан төрийн албан хаагчдыг эргүүлд гаргах шийдвэрээр байгууллагын нийт албан хаагчид хамрагдаж урьд оны шатахууны үлдэгдэл талоныг тайланд онд зарцуулсан.

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Бусад мэдээлэл болох гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний тайлан, худалдан авах ажиллагааны тайлан нь санхүүгийн бус мэдээллийг агуулсан тул санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

3.8 Аудитын гол асуудал

Хөвсгөл аймгийн Стандарт хэмжил зүйн хэлтэс 2021 оны санхүүгийн тайлангийн гол нөлөө бүхий асуудал нь Засгийн Газраас баримталсан төсвийн хэмнэлтийн талаар авах арга хэмжээг хэрэгжүүлж нийт 0.6 сая төгрөгийн хэмнэлт гаргасан байна. Үүнд: материаллаг хэмжээтэй цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшуулал 0.4 сая төгрөг, эд хогшил урсгал засвар 1.2 сая төгрөг, бараа үйлчилгээний бусад зардал 1.0 сая төгрөг тус тус хэмнэсэн байна.

Аудитаар материаллаг буруу тайлагналын болон нөлөө бүхий эрсдэл гараагүй болно.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.1, 3.1.2-т хамаарах төсөвт байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит үйлдвэрийн газар нь тус хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1, 6.4-т тус тус заасан мэдээллийг хуульд заасан хугацаанд ил тод мэдээлэх ёстой.

Аудитаар тус хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн давхардал, ач холбогдол, үр нөлөөг харгалзан 10 төрлийн мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулсан эсэхийг хамруулан шалгалаа.

Хөвсгөл аймгийн Стандарт хэмжил зүйн хэлтсийн 2021 онд нийт 142.9 сая төгрөгийн 18 мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулахаас 11.4 сая төгрөгийн 4 мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн зөрчилтэй байна. Энэ нь Шилэн дансны цахим хуудсанд тавигдах мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох тухай журмын 6.4.5, 6.4.8, заалтын хүрээнд “Цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээ” мэдээллүүдийг хугацаа хоцруулан мэдээлсэн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Шилэн дансны тухай хуулийг хэрэгжүүлж ажиллах зөвлөмж өгөв.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь Шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцээгүй байна гэж дүгнэлээ.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шалгахад:

- Шилэн дансанд байршуулах мэдээлэлд 2021 оны 2-р улирлын төсвийн гүйцэтгэл, эхний хагас жилийн санхүүгийн тайланг хугацаа хоцроож байршуулсан нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалтыг бүрэн хэрэгжүүлээгүй байна.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх санхүүгийн тайлангийн аудитаар шилэн данс, бараа материал дансны ангилал, 1.1 сая төгрөгийн төсвийн төлөвлөлт зарцуулалттай /шатахууны талон/ холбоотой 3 зөвлөмж өгсөн байна. Аудитаар өгсөн зөвлөмжөөс төсвийн төлөвлөлт, зарцуулалт болон бараа материал дансны ангилалтай холбоотой зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажилласан байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар байгууллагын өөрийн орлогын төлөвлөгөөний биелэлтийн байдлыг анхаарч үзэх нь зүйтэй.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 36.3 сая төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд 25.2 сая төгрөгийн алдааг залруулж, 11.4 сая төгрөгийн зөрчилд зөвлөмж өгсөн.

4.1 Залруулсан алдаа

Аудитаар төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд дутуу тайлагнасан 25.2 сая төгрөгийг залруулав.

4.2 Төлбөрийн акт

Төлбөрийн акт тогтоогоогүй болно.

4.3 Албан шаардлага

Албан шаардлага өгөөгүй болно.

4.4 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Шилэн дансны хууль тогтоомжтой холбоотой асуудал

1.1. <u>Илрүүлэлт:</u>

Хөвсгөл аймгийн Стандарт хэмжил зүйн хэлтсийн 2021 онд нийт 142.9 сая төгрөгийн 18 мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулахаас 11.4 сая төгрөгийн 4 мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн зөрчилтэй байна. Энэ нь Шилэн дансны цахим хуудсанд тавигдах мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох тухай журмын 6.4.5, 6.4.8, заалтын хүрээнд “Цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээ” мэдээллүүдийг хугацаа хоцруулан мэдээлсэн байна.

1.2. <u>Өгсөн зөвлөмж:</u>

Шилэн дансны тухай хуулийн 6-р зүйлийн 6.1 хэсэгт заалт, Шилэн дансны цахим хуудсанд тавигдах мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох тухай журмын 6.4.5, 6.4.8, заалтыг хэрэгжилтийн биелэлтийг ханган ажиллах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2022 оны 08 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

д/д	Байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Хөвсгөл аймгийн Стандарт, хэмжил зүйн хэлтэс	2	36.6	1	25.2	-	-	-	-	1	11.4